

Lublin, 12 października 2011 r.

RIO – II – 602/94/2011

Pan Andrzej Kurzepa
Kierownik Komunalnego Zakładu
Oczyszczania w Werbkowicach
ul. Sikorskiego 36
22 - 550 Werbkowice

Szanowny Panie Kierowniku

W dniach od 8 - 26 sierpnia 2011r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Komunalnego Zakładu Oczyszczania w Werbkowicach w zakresie rachunkowości i realizacji planu finansowego. Protokół omówiono i podpisano 9 września 2011 r.

Z ustaleń kontroli wynika, że wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia będące wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa bądź błędnej ich interpretacji . W szczególności należy zwrócić uwagę na nieterminowe regulowanie zobowiązań oraz niepodjęcie skutecznych działań mających na celu wyegzekwowanie zaległości z tytułu opłat za dostarczoną wodę i ścieki, przez co dopuszczono do przedawnienia roszczeń w wysokości 10.402,93 zł (przedawnieniu uległo 53,92% zaległości za wodę i ścieki objętych kontrolą).

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski, co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazują osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości:

1.1. Nieprowadzenie ewidencji na kontach pozabilansowych 985 „Zaangażowanie środków samorządowych zakładów budżetowych” i 975 „Wydatki strukturalne”.

Wprowadzić do zakładowego planu kont konta pozabilansowe 985 „Zaangażowanie środków samorządowych zakładów budżetowych” i 975 „Wydatki strukturalne” oraz określić zasady klasyfikacji zdarzeń na tych kontach, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn.zm.) i § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. Prowadzić bieżąco na koncie 985 ewidencję zaangażowania środków samorządowego zakładu budżetowego, a na koncie 975 – ewidencję wydatków strukturalnych, zgodnie z zasadami ich funkcjonowania – str. 3, 4 protokołu.

1.2. Niezamieszczanie w dzienniku daty operacji gospodarczej.

Dokonując zapisów w dzienniku jednostki zamieszczać wynikającą z dokumentu księgowego datę dokonania operacji gospodarczej, datę dokumentu, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji oraz datę zapisu, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 ustawy o rachunkowości – str. 5 protokołu.

1.3 Nieprawidłowe ewidencjonowanie przebiegowań na koniec roku.

Na kontach księgi głównej dokonywać zapisów o zdarzeniach z zachowaniem porządku systematycznego, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, a w szczególności:

- przychody ze sprzedaży wykazane na koncie 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia” przenieść na koniec roku na stronę Ma konta 860 „Wynik finansowy”,

- w końcu roku przenosić saldo Ma konta 740, oznaczające wartość dotacji otrzymanych na finansowanie działalności podstawowej, na stronę Ma konta 860 „Wynik finansowy”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r.

Ponadto rozważyć ewidencjonowanie operacji korygujących przychody zapisem:

Wn 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

i jednocześnie techniczny zapis ujemny:

(-) Wn 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”,

(-) Ma 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”

mając na uwadze zasady funkcjonowania tych kont, określone w powołanych wyżej przepisach – str. 6, 7 protokołu.

1.4. Niezamieszczanie na niektórych dowodach księgowych stwierdzenia ich sprawdzenia oraz wskazania sposobu ujęcia dowodu na kontach pomocniczych.

Na dowodach księgowych zamieszczać stwierdzenie ich sprawdzenia i zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych (na kontach pomocniczych), stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz postanowień § 23 i § 24 pkt 3 ppt 2 „Instrukcji kontroli dokumentów finansowo – księgowych” wprowadzonej do stosowania zarządzeniem nr 3/2005 kierownika Komunalnego Zakładu Oczyszczania w Werbkowicach z dnia 31 maja 2005 r., w związku z przepisami art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) – str. 7, 8 protokołu.

1.5. Nienaliczanie odsetek należnych od nieuregulowanych w terminie należności.

Naliczać i ujmować w księgach rachunkowych odsetki od należności nieuregulowanych w terminie nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, stosownie do przepisów § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 9 protokołu.

1.6. Przypadki nieterminowego uregulowania zobowiązań, w tym z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne oraz na Fundusz Pracy oraz wobec kontrahentów, skutkujące zaplaceniem odsetek za zwłokę w kwocie 189,87 zł, kosztów egzekucyjnych w kwocie 278,00 zł i kosztów upomnienia w kwocie 8,00 zł.

Zaciągnięte zobowiązania pieniężne regulować w terminach wynikających z przepisów prawa bądź z zawartych umów, zgodnie z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy opłacać za każdy miesiąc kalendarzowy nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 oraz art. 47 ust. 1 pkt 2 i ust. 14 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.), w związku z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) – str. 10 - 15 protokołu.

1.7. Niesporządzanie wszystkich wymaganych dokumentów inwentaryzacyjnych.

Przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji aktywów i pasywów jednostki dokumentować zgodnie z wymaganiami § 22 ust. 1 „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych w Komunalnym Zakładzie Oczyszczania”, w związku z przepisami art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 18 protokołu.

1.8. Niezachowanie, ustalonej w przepisach wewnętrznych, częstotliwości inwentaryzacji pozostałych środków trwałych w drodze spisu z natury.

Inwentaryzację pozostałych środków trwałych w drodze spisu z natury przeprowadzać nie rzadziej niż raz na 2 lata, zgodnie z postanowieniami § 3 pkt 3 „Instrukcji inwentaryzacyjnej” wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 5/2005 kierownika Zakładu z 31 maja 2005 r., w związku z przepisami art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych – str. 18, 19 protokołu.

2. W zakresie realizacji planu finansowego:

2.1. Nieprawidłowości w zakresie realizowania dochodów z tytułu dostawy wody i odprowadzania ścieków, polegające na:

- niezawarcia pisemnych umów z odbiorcami wody i dostawcami ścieków (nieprawidłowość dotyczy 65% kontrolowanych odbiorców wody i dostawców ścieków),
- doręczanie faktur za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki bez potwierdzenia odbioru, przy ustaleniu na fakturze terminu płatności 14 dni od daty dostarczenia faktury, co uniemożliwia sprawowanie kontroli nad terminowością dokonywanych wpłat i powoduje, że w jednostce nie nalicza się odsetek za zwłokę.

Z odbiorcami wody i dostawcami ścieków zawrzeć pisemne umowy, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.).

Wyznaczając na fakturach za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki termin płatności liczony od daty otrzymania faktury przez kontrahenta, dokumentować datę dostarczenia faktury, celem umożliwienia sprawowania kontroli nad terminowością dokonywanych wpłat oraz prawidłowego naliczania należnych odsetek za zwłokę od wpłacanych zaległości, mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Od nieterminowo wnoszonych należności za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – w wysokości ustawowej, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 w związku z art. 359 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) – str. 23 protokołu.

- 2.2. *Niepodejmowanie skutecznych czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległych należności z tytułu opłat za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki skutkujące na dzień kontroli przedawnieniem roszczeń do ich dochodzenia (w badanej próbie w wysokości 10.402,93 zł za lata 2000 - 2008).*

Podjąć konsekwentne czynności, mające na celu wyegzekwowanie zaległych należności za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki, na podstawie przepisów Części Trzeciej „Postępowanie egzekucyjne” ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), nie dopuszczając do przedawnienia roszczeń. Zgodnie z art. 118 ustawy Kodeks cywilny, roszczenia dotyczące zapłaty za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki przedawniają się w terminie 3 lat, licząc od daty kiedy świadczenie stało się wymagalne – str. 24 - 37 protokołu.

- 2.3. *Zaniżenie dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2010 trzem pracownikom (łącznie o 87,16 zł) wskutek nieuwjęcia do podstawy naliczenia tego wynagrodzenia dodatku za wieloletnią pracę wypłaconego za czas nieobecności pracownika w pracy spowodowanej chorobą.*

Do podstawy naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego wliczać dodatek za wieloletnią pracę przysługujący pracownikom korzystającym ze zwolnienia chorobowego za okres trwania choroby, stosownie do przepisów art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 z późn. zm.), w związku z przepisami § 6, § 14 oraz § 15 i § 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w

sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami § 7 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.), dodatek za wieloletnią pracę przysługuje pracownikowi za dni, za które otrzymuje wynagrodzenie oraz za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które pracownik otrzymuje z tego tytułu zasiłek z ubezpieczenia społecznego. W związku z tym, dodatek za wieloletnią pracę przysługujący pracownikowi samorządowemu za dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy, za które otrzymuje wynagrodzenie (np. z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby jak i usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu opieki nad dzieckiem do lat 14 lub urlopu okolicznościowego) powinien być w całości uwzględniony w podstawie wymiaru dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Wypłacić pracownikom wskazanym w protokole kontroli niedopłaconą kwotę dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2010 r. – str. 41 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkg-f@lublin.rio.gov.pl lub dyskietką) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Wójt Gminy w Werbkowicach
ul. Zamojska 1
22 – 550 Werbkowice

